

Zienswijze conceptnotitie reikwijdte en detailniveau Windpark Beuningen

Opgesteld door:

Stichting TegenWind

Postbus 11

6617 ZG Bergharen

KvK 091643530000

Datum: 17-11-2019

Introductie

Gemeente Beuningen heeft de eerste stappen richting energietransitie gezet. In 2016 is in een proces met diverse werkgroepen toegewerkt naar de energievisie 'Energiek Beuningen', die in januari 2017 is vastgesteld door de gemeenteraad. Het doel is om in 2040 energieneutraal te zijn.

Inmiddels is een plan uitgewerkt dat voorziet in de opwek van energie met grote windturbines en zonneweiden. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen voor een m.e.r.-procedure. In de nota reikwijdte en details zijn de contouren voor het m.e.r.-onderzoek geschetst. Omdat de nota nu ter inzage is gelegd heeft de stichting Tegenwind een alternatieve zienswijze ontwikkeld voor de opwek van energie, naast het door B&W gekozen voorstel.

Overwegingen

Omdat B&W vasthoudt aan de opwek van windenergie gebruik makend van windturbines in een zoekgebied dicht bij de woonkernen en overwegende dat:

- Er vanwege de keuze van het zoekgebied aanzienlijke overlast kan ontstaan voor de bevolking van Beuningen vanwege geluid en slagschaduw;
- Het plan van de gemeente een grote voorkeur laat zien voor turbines met een tiphoogte van 250m waarvan nog onbekend is (want niet eerder gebouwd) wat de geluidsoverlast zal zijn omdat geluids- en frequentiebanden niet bekend zijn;
- Ook de WHO¹ en de GGD's² waarschuwen voor de gezondheidsrisico's van windturbines;
- Er een ernstige aantasting van het kommengebied ontstaat door horizonvervuiling;
- Er milieuschade ontstaat nabij Bergharen;
- Er jaarlijks vele duizenden vogels³ en miljoenen insecten⁴ te pletter vliegen op windturbines;
- Er middels zonne-energie ruimschoots aan de vraag van jaarlijks 731 Tj kan worden voldaan⁵;

¹ WHO, Environmental Noise Guidelines for the European Region, 2018

² Reacties GGD's, <https://www.internetconsultatie.nl/klimaatplan>

³ <https://demonitor.kro-ncrv.nl/artikelen/groningen-zet-windmolens-stil-om-vogelsterfte-tegen-te-gaan-windboeren-niet-blij?>

⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

⁵ Zie rapport Verheggen (2019) dat aangeeft dat alleen al op waterplassen 750 Tj zonne-energie kan worden opgewekt.

komen wij tot de conclusie dat windenergie in Beuningen een slecht alternatief is. Aanvankelijk hield B&W vast aan een verdeling zon en wind in een verhouding van 1/3 zon en 2/3 wind. In het raadsbesluit van 9 april 2019 is een motie aangenomen waarbij dit harde uitgangspunt is verlaten en wij stellen dan ook voor om vooral in te zetten op zon. We merken op dat de opdracht van de centrale overheid aan provincies en gemeenten voor opwek van alternatieve energie techniekneutraal is, d.w.z. dat geen dwingende verhouding wordt voorgeschreven van zon, wind of ander vormen van duurzame energie.

Alternatieve zienswijze

Omdat het opwekken van energie met grote windturbines veel nadelige effecten heeft zowel op het milieu als op de leefomgeving voor de mens hebben wij drie alternatieven ontwikkeld:

- 1) alternatief met opwek van een combinatie zon op land en water en windenergie op zee;
- 2) een alternatief dat volledig uitgaat van energieopwekking met zon;
- 3) een alternatief met een andere locatie voor een windpark.

De uitwerking van de drie alternatieven is als volgt:

1. Opwek van energie in verhouding zon-wind 1:2 met windturbines op zee

In dit alternatief houden we vast aan de verhouding die B&W voorstelt: 1/3 zon en 2/3 wind. Echter in plaats van de wind op land te realiseren wordt een aandeel gekocht in een windpark op zee ter grootte van ongeveer 500Tj. Het resterende deel wordt zoals gepland met zon opgewekt.

NB: Belangrijk extra argument om dit alternatief in te brengen is dat bij het energiespel in 2017 het hoogst scorende alternatief bij de spelers uitging van een variant **zonder** windenergie. Een ander argument is dat windenergie op zee veel rendabeler is en het geeft uiteraard geen overlast voor omwonenden (geluid, slagschaduw en horizonvervuiling). Berekeningen laten zien dat er met minder dan 5000 moderne windmolens (12 MW) voldoende energie opgewekt kan worden om de volledige Nederlands energiebehoefte te dekken. Daarbij komt dat Beuningen is gelegen in een gebied in Nederland waar de gemiddelde windsterkte relatief laag is. In Nederland is de gemeente Dordrecht een voorbeeld waar gekozen is voor windproductie op zee.

2. Opwek van energie met alleen zon

Dit alternatief voorziet erin dat alleen zonne-energie wordt gebruikt om aan de behoefte van duurzame energie te voldoen.

Beuningen beschikt over een groot oppervlak aan “grijze gebieden” die geschikt zijn voor zonneparken en daarnaast kan zij tussen 2020 en 2035 beschikken over nog eens 150ha daarvoor geschikt wateroppervlak in de gerealiseerde en deels nog te realiseren ontzandingsplassen van Nederzand (waarvan het eigendom na de zandwinning bij de gemeente komt te berusten). Daarnaast zijn er verscheidene boeren die aanbieden om zonneparken te (laten) realiseren, op dit moment al met een omvang van circa 40-50 ha.

NB: Omdat B&W het voorstel heeft overgenomen om de zogenaamde grijze gebieden aan te merken als zonneweidelocatie en Beuningen beschikt over ruim 150ha wateroppervlak geschikt

voor zonne-parken en reeds diverse boeren aangeven hebben bereid te zijn zonneweiden in te richten op hun grond, kan ruimschoots aan de behoefte van 731Tj worden voldaan. In dit voorstel wordt het oeverwalgebied volledig ontzien.

3. *Opwek van windenergie op andere locatie*

In dit alternatief kiezen we voor een alternatieve locatie voor de windturbines. We houden niet per se vast aan de verhouding die B&W voorstelt: 1/3 zon en 2/3 wind. De verhouding wind-zon in dit alternatief kan bij voorbeeld 50-50 zijn afhankelijk van het succes om een voldoende alternatieve locatie(s) te vinden van passende afmeting.

De door de gemeente voorgestelde locatie langs A73 en N322 roept veel weerstand op bij omwonenden van de zeer dichtbijgelegen kernen. Op basis van dit zoekgebied zal er sprake zijn van zeer veel bewoners die op korte afstand van windturbines wonen en geconfronteerd zullen worden met de daarmee gepaard gaande overlast.

Daarom stellen wij als alternatief voor om het zoekgebied te concentreren rond de zandwinplas Nederzand. Dat is een relatief weinig bewoond gebied met ruimte voor 3 à 4 molens.

Verzoek

De stichting TegenWind vindt dat de genoemde alternatieven toegevoegd dienen te worden aan de te onderzoeken alternatieven in het MER-onderzoek.